

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA PARAMOS ŽEMĖS ŪKIUI ORGANIZAVIMAS

2009 m. gegužės 7 d. Nr. VA-P-10-17-7
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 1-ojo audito departamento direktorės Vitos Jurkevičienės
2008-08-01 pavedimą Nr. P-10-17

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Virginija Paunksnienė (grupės vadovė)
Darius Tartėnas
Jolita Pašukonienė

Auditas pradėtas 2008-09-02
Auditas baigtas 2008-05-07

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrolė.lt

SANTRAUKA

Įgyvendinant žemės ūkio ir kaimo plėtros politiką, siekiama sukurti į rinką orientuotą, kooperuotą, efektyvą ir konkurencingą žemės ūkio sektorių, užtikrinti kaimo vietovių gyventojų gyvenimo lygio kilimą, sudarant sąlygas didėti žemės ūkio subjektų pajamoms.

Lietuvai, tapusiai Europos Sąjungos nare, atsivėrė galimybės naudotis ES struktūrinių fondų parama kaimo plėtrai. Papildomai pagal su Europos Komisija suderintas valstybės pagalbos schemas ES valstybės narės iš valstybės biudžeto lėšų gali teikti paramą tam tikriems sektoriams. Audito tikslas – įvertinti nacionalinių valstybės pagalbos žemės ūkiui priemonių, finansuojamų iš Specialiosios kaimo rėmimo programos ir Biodegalų gamybos plėtros paramos programos, organizavimą. Siekdami šio tikslo nagrinėjome 16-os valstybės pagalbos priemonių planavimą, administravimą, įgyvendinimo rezultatų vertinimą.

2008 m. iš Specialiosios kaimo rėmimo programos valstybės pagalbos priemonėms įgyvendinti skirta 116,291 mln. Lt, iš Biodegalų gamybos plėtros paramos programos – 26,636 mln. Lt. Daugiausia lėšų iš Specialiosios kaimo rėmimo programos 2008 m. skirta finansinei paramai kompensuojant kredito palūkanų, draudimo įmokų, garantinio užmokesčio sąnaudas (39,1 proc. visų valstybės pagalbos priemonėms finansuoti skirtų lėšų).

Audito metu nustatyta, kad valstybės pagalbos priemonėms įgyvendinti neskiriant lėšų poreikį atitinkančio finansavimo, Žemės ūkio ministerija taiko priemones, kurios didina finansinę naštą paramos gavėjams, vykdančioms Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytas prievoles. Atsiranda rizika, kad nebus įgyvendinti visi planuoti darbai, nebus pasiekti numatyti paramos tikslai. Pagal paramos teikimo taisykles įgyvendinant kai kurias valstybės pagalbos priemones neužtikrinamas efektyvus administravimas ir kontrolė. Žemės ūkio ministerija neatlieka specialaus valstybės pagalbos priemonių įgyvendinimo vertinimo. Rezultatyvumo požiūriu vertinamas paramos lėšų panaudojimas.

Valstybinio audito ataskaitoje pateiktose rekomendacijos Žemės ūkio ministerijai: keisti Biodegalų gamybos plėtros finansavimo taisykles, Paramos daliai išlaidų padengti už perkamą iš ES panaudotą linų sektoriaus techniką teikimo taisykles ir Dalies draudimo įmokų kompensavimo taisykles; valstybės pagalbos priemonėms įgyvendinti gautus asignavimus skirstyti pagal būtinumą ir valstybės pagalbos efektyvumą; siekiant įgyvendinti valstybės pagalbos tikslus, nedidinti finansinės naštos žemės ūkio subjektams, kurie vykdo teisės aktuose nustatytas prievoles; tobulinti valstybės pagalbos įgyvendinimo vertinimą.